

Hoofdstuk LVII

De Wegraping der Rechtvaardigen voor het Kwaad

Verzen 1 en 2

1. De rechtvaardige komt om, en daar is niemand die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt vóór het kwaad.

2. Hij zal ingaan in den vrede; zij zullen rusten op hunne slaapsteden, een iegelijk die in zijne oprechtheid gewandeld heeft.

Dit hoofdstuk toont aan, wat er van een volk wordt onder afvallige leiders als boven beschreven. Uitleggers zijn het er niet recht eens over van welken tijd de profeet hier spreekt. Eén ding is voor ieder duidelijk. De tijden terstond na de zeventigjarige ballingschap kunnen niet bedoeld zijn, dewijl men toen geene afgoderij bezat, gelijk die hier beschreven wordt, noch een koning als genoemd wordt in vers 9. Bovendien is hier kennelijk een tijd van vervolging bedoeld, zooals de eigenlijke beteekenis van vers 1 ons noodzaakt aan te nemen. Alles te zamen genomen denken we het liefst aan de regeering van Manasse, want de gruwelen, die het eerste tijdperk der regeering van dien vorst hebben gekenmerkt, vinden we in dit hoofdstuk terug. Wij weten op grond van II Kon. 21:16, dat Manasse zeer veel onschuldig bloed vergoot, zoodat hij Jeruzalems straten er van deed stroomen. Men vergelijkte voorts de beschrijving van II Kon. 21 en II Kron. 33 met de eerste helft van dit hoofdstuk. Het is zeer waarschijnlijk, dat Jesaja nog enkele jaren geleefd heeft gedurende de regeering en de hittige vervolging van Manasse, zoodat hij ooggetuige van de gruwelen der afgoderij is geweest.

En dan is het duidelijk, dat de Schrift de verdrukking dier dagen wil aangemerkt hebben als een voorafschaduwing van de groote verdrukking, die over Israëel komen zal onder het bewind van den mensch der zonde. Zoo bieden de twee eerste verzen van dit hoofdstuk ons eene schaduwachtige aanwijzing van de opname der Gemeente voor den dag des kwaads. Men versta ons goed, wij beweren niet, dat de opname der Gemeente ons hier klaar en duidelijk geleerd wordt, want deze wordt ons alleen in het Nieuwe Testament en nader alleen in de brieven van Paulus geleerd. Doch gelijk het Oude Testament vol typen en schaduwen van Christus is, zoo is het dit ook van de Gemeente en van hare opname. Bij die wegraping der Gemeente toch zullen ook de rechtvaardigen weggeraapt worden voor den dag des kwaads. Dan zullen de achtergeblevene goddeloozen dit ook niet ter harte nemen, doch in hunne goddeloosheid volharden. De rechtvaardigen zullen ook dan ingaan in den vrede en rust en verkwikking hebben, II Thess. 1: 7, terwijl de oordeelen op aarde met verrassende snelheid zullen worden uitgevoerd op de achtergeblevene goddeloozen. Hij nam Henoeh, Noach, en Lot weg voor den dag des kwaads, en zoo zal Hij dit de geloovige Gemeente straks doen. De woorden omkomen en wegrapen, die in vers 1 gebruikt worden, wijzen op een gewelddadigen en plotseligen dood door vervolging

en martelaarschap, zoodat we hier nog treffender type hebben van degenen, die onder het beest gedood zullen worden. De vromen worden beschreven als rechtvaardig en weldadig, barmhartig en liefderijk. Dit was een groote ramp en zal altoos een groote ramp zijn, wanneer de vrome bidder met hunne gebeden en vermaningen, hun voorbeeld, woord, wandel en weldaden worden weggerukt. Daar wordt de aarde armer van en dit mag door de achterblijvenden wel ter harte genomen worden, doch dit deed men toen niet, doet men thans niet, en zal men inzonderheid onder het schrikbewind van den mensch der zonde niet doen. De vermoorde vromen zullen echter weder ontwaken en met Christus wederkeeren, want op hun slapen volgt een heerlijk ontwaken.

De Goddelooze Ingedaagd voor den Rechter

Verzen 3 tot 6

3. Doch nadert gijlieden hier toe, gij kinderen der guichelaars, gij overspelig zaad en gij die hoererij bedrijft.

4. Over wien maakt gij u lustig, over wien spert gij den mond wijd open en steekt de tong lang uit? Zijt gij niet kinderen der overtreding, een zaad der valscheid?

5. die hittig zijt in de eikenbosschen, onder allen groenen boom; slachtende de kinderen aan de beken, onder de hoeken der steenrotsen.

6. Aan de gladde steenen der beken is uw deel; die, die zijn uw lot; ook stort gij voor hen drankoffer uit, gij offert hun spijsoffer; zoude Ik Mij over deze dingen laten troosten?

De goddeloozen worden met een drietal namen aangeduid. De benaming kinderen der guichelaars wil zeggen, dat zij de guichelarij en duivelkunstenarij met kinderlijke toegenegenheid en aanhankelijkheid vereerden. De beschrijving van II Kon. 21:3-7 is eene goede commentaar op dit woord. Het eerste deel van vers 4 verwijst het goddeloos gebroed hunne spotternij over God en Zijn Woord en Zijne gezanten. Met laffe spotternij en met onverholen weezin sperde men zijn mond wijd open en stak men de tong uit tegen Gods knechten, de profeten. Men maakte zich lustig, vroolijk over hen. Het wijd opensperren van den mond en het uitsteken van de tong waren teekenen van de diepste verachting, Ps. 22: 7, 13; 35: 21; vgl. II Kron. 36: 16. Met kinderlijke toegenegenheid hebben ze zich aan de wetsovertreding en aan den leugen overgegeven, vandaar hun naam: kinderen der overtreding en zaad der valscheid.

Naar de teekening van vers 5 brandden zij van zinnelust tot natuurlijke en geestelijke hoererij, die destijds, en ten allen tijde, op het nauwst vereenigd waren en zijn. Het groene loover der eikenbosschen was de meest gewilde zetel der afgoderij en der schandelijkste buitensporigheden. En men had veel voor dien zinnelijken eeredienst over. Niets minder dan zijn eigene kinderen slachtte men ter eere van den vuurgod Moloch. Men slachtte de kinderen aan de beken en onder de hoeken der steenrotsen, d.i. in de donkere dalen en steenkloven of spelonken. Misschien wel in de diepte, opdat het gekrijsch en gekerm der kinderen niet al te ver weg gehoord zou worden en afschuw verwekken.

Vers 6 wordt zeer uiteenlopend vertaald en verklaard. Het komt ons voor dat Van der Palm, die Jesaja tweemaal vertaald en verklaard heeft, dit vers nog het best heeft begrepen als hij vertaalt en daarmee de gedachte tevens ten volle verduidelijkt als volgt: „In dorre valleien (slacht gij) hen, die uw deel zijn, hen, hen, uwe dierbaarste bezitting! en daarbij plengt gij nog drankoffer en brengt spijsoffer aan!... zoude Ik zulke dingen straffeloos aanschouwen?” Dit geeft den geest en inhoud duidelijk weer, en doet het verband tot zijn recht komen. De geslachte kinderen worden hier, ten einde de onredelijkheid en onmenselijkheid dier offers te doen uitkomen, een deel en het lot, de dierbaarste bezitting, der ouders genoemd. Het wreede en ontaarde dier offers wordt voorts nog verhoogd door de bijvoeging, dat men in koelen bloede ook nog den moed had om den offerwijn en het spijsoffer aan deze goden te geven en met hen te nuttigen. De laatste zinsnede geeft des Heeren walging over deze gruwelen te kennen. Hij zal dit nooit laten goedpraten, zoodat Hij er getroost, berustend, gelaten over zou zijn; neen, Hij zal dit niet straffeloos laten begaan, doch Zich ter wrake gorden. Het spijsoffer te nuttigen hield in de schoone gedachte van de nauwste gemeenschap tusschen God en den offeraar. Zoo oefenden dan deze gruwelijke ouders nog de intiemste gemeenschap met den afschuwelijken god, die juist hunne kinderkens onder de meest hartverscheurende kreten verbrand had. Zou nu Jehova, Die met Israël getrouwd was, hierover niet jaloersch worden?

De Meest Schaamteloze Hoererij

Verzen 7 tot 12

- 7. Gij stelt uw leger op eenen hoogen en verheven berg, ook klimt gij derwaarts op om slachtoffer te offeren;**
- 8. en achter de deur en de posten zet gij uw gedenkteeken; want van Mij wijkende, ontdekt gij u en klimt op, gij maakt uw leger wijd, en maakt u een verbond met eenigen uit dezelve, gij hebt hun leger lief in elke plaats die gij ziet.**
- 9. En gij trekt met olie tot den Koning, en gij vermenigvuldigt uwe welriekende zalven; en gij zendt uwe gezanten verre weg, en vernedert u tot de hel toe.**
- 10. Gij zijt vermoeid door uwe groote reize, maar gij zegt niet: Het is buiten hope; gij hebt het leven uwer hand gevonden; daarom wordt gij niet ziek.**
- 11. Maar voor wien hebt gij geschroomd of gevreesd? Want gij hebt gelogen en zijt Mijner niet gedachtig geweest, gij hebt Mij op uw hart niet gelegd; is het niet omdat Ik zwijg, en dat van ouds af, en gij vreest Mij niet?**
- 12. Ik zal uwe gerechtigheid bekend maken en uwe werken, dat zij u geen nut doen zullen.**

De hooge berg- en heuveltoppen waren naar Israëls beschouwing de meest publieke plaatsen. Naar de voorstelling van vers 7 wordt de hoererij van Juda vergeleken bij die eener echtbreekster, die dermate schaamteloos is geworden, dat zij hare zonden niet meer heimelijk in het verborgen, doch in het publiek, openbaar en schaamteloos

bedrijft. Zij is dus door alles heen en weigert schaamrood te worden. Ten aanschouwe van iedereen aan den voet des bergs klimt zij omhoog om haar ontuchtig leger daar op te slaan en hare offers te brengen.

Ook het achtste vers wijst op de meest schaamteloze hoererij, zooals die meer in het verborgen gepleegd werd. Godenbeeldjes en minnetekenen had zij „tot onderricht en leuzen voor hare minnaars” op al haar deuren en posten geschilderd. Schandelijk ontblootte zij zich en verruimde haar ontuchtbed voor velen en ofschoon zij zich aan sommigen nauwer verbond dan aan anderen, zoo verslingerde zij zich toch aan alle boeleerders. De teekening van de afgoderij is hier zoo plastisch en zoo verschrikkelijk, dat we er niet verder over behoeven uit te weiden. Jesaja doet ons hier denken aan de beschrijvingen van Ezechiël.

In vers 9 staat den profeet nog het beeld eener echtbreekster voor den geest, die zich met olie, reukolie, en welriekende zalven in hoerentooi gedost tot den Koning begeeft om langs dezen weg diens gunst te verwerven. De kwestie is hier wie bedoeld is met den Koning. De drie oudste vertalingen laten het woord zelfs weg, doch dit is stellig onjuist. Sommigen denken aan den koning van Egypte, anderen aan dien van Assyrië, terwijl nog anderen het woord algemeen als een verzamelnaam opvatten. Kelly, Gray, Gaebelin en Klein Haneveld verstaan het van den Antichrist. Het woord Melech is ongeveer hetzelfde als Moloch en sommige uitleggers denken hier aan dien vreeselijken god. Dit komt overeen met het verband, en het komt ons voor, dat we daaraan in de eerste plaats hebben te denken, doch dat we hier laatster instantie wel ter dege hebben te denken aan den Antichrist. Dan toch zal Israël dien aannemen, die komt in zijn eigen naam, Joh. 5: 48 en een verbond met hem sluiten, Dan. 9: 27 en alzoo een verbond sluiten met den dood en zich vernederen tot de hel toe. Wat in Manasse's dagen gebeurde was slechts een flauw voorspel van hetgeen in de dagen van den Antichrist eens zal plaats grijpen. De taaie volharding en hardnekkigheid, waarmede men de afgoderij bedreef, wordt in vers 10 voorgesteld onder de zinnebeelden van een afgereisde van een lange reis en van een zieke, die zich alle kwale en krankheid ontveinst. De zin is helder. Israël was op een langen doolweg en reisde naar de hel en was melaatsch van den hoofdschedel tot de voetzolen toe, doch wilde dit geenszins erkennen. Stapels van beschuldigingen worden Juda verweten, vers 11. Wyl Jehova zweeg en niet aanstonds strafte, betoonde Zijn volk geen ontzag of vreeze voor Hem, verloog Hem en vergat Hem. Roerend klinkt het van de liefde Gods, die als het ware hunkert naar wederliefde: Gij hebt Mij op uw hart niet gelegd. Dit en niets minder verlangt de Heere van Zijn volk. Daarbuiten doen hunne werken en gerechtigheden geen nut, vers 12.

Het IJdel Gebed der Goddeloozen

Vers 13a.

13a. Wanneer gij roepen zult, zoo laat die, die van u vergaderd zijn, u redden; doch de wind zal hen allen wegvoeren, de ijdelheid zal hen wegnemen.

Op de zonde volgt de straf, dit zien we ook hier weder. De groote verdrukking zal komen over al de gruwelen die boven beschreven zijn. De honger en het zwaard bij de verwoesting van Jeruzalem waren slechts een flauw voorbeeld en voorspel van hetgeen aan het einde dezer bedeeeling over Israël komen zal. In dien nood zal Israël roepen, doch de menigten van goden, die ze sinds de dagen van Manasse af tot zich vergaderd hebben, zullen hun dan geen uitkomst kunnen bieden; de stormwind des gericht's zal ze als een damp en nevel doen verdwijnen, de adem des Almachtigen zal ze wegnemen. Alle goden der aarde zullen in dien dag het onderspit moeten delven voor Hem, Die in dien dag de God des ganschen aardbodems genaamd wordt.

Beloften voor het Vrome Overblijfsel

Verzen 13b tot 15

13b. Maar die op Mij vertrouwt, die zal het aardrijk erven en mijnen heiligen berg erfelijk bezitten.

14. En men zal zeggen: Verhoogt de baan, verhoogt de baan, bereidt den weg, neemt den aanstoot uit den weg mijns volks.

15. Want alzoo zegt de Hooge en Verhevene, die in de eeuwigheid woont, en wiens naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij dien die eens verbrijzelden en nederigen geestes is, opdat Ik levend make den geest der nederigen en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden.

Temidden van den donder der gericht'sbedreigingen verandert de toon plotseling. Nu de goddeloozen met hunne goden door den adem van Zijn mond zijn vergaan, wendt Jehova in ontferming Zijne stem tot het godvruchtig overblijfsel. Wie op Hem vertrouwt zal het aardrijk beërven. Psalm 37 geeft de kostelijkste commentaar op dit woord. Den heiligen berg erfelijk bezitten wil zeggen Kanaän eeuwig tot zijn deel te hebben als erf gave des verbonds.

Vers 14 is een praktisch woord voor de Jodenzending. De volken hebben velerlei aanstoot in den weg van Israël gelegd. Die aanstoot wordt hier vergeleken bij onbegaanbare wegen, zoodat de ballingen haast niet terug kunnen keeren tot het land hunner vaders. Vandaar, dat de Heere de wegen bereid, begaanbaar gemaakt wil hebben.

Het schoone woord van vers 15 bedoelt het bewijs, de zekerheid te geven van de belofte van Israëls herstel. Men kon licht meenen, dat Jehova te hoog en verheven was dan dat Hij Zich met een hoopje ballingen en ellendige zondaren zou inlaten. Daarom klinkt nu dit woord zoo liefelijk en welluidend voor het godvruchtig overblijfsel. Het is een lokkend en bemoedigend woord voor allen, die zich verslagen van schuld tot Hem wenden. De Heere is hoog en verheven. Al wat groot is in hemel of op aarde is bij Hem vergeleken minder dan niet en ijdelheid. Gezeten boven den klot der aarde, voert Hij over alle dingen volstreckte heerschappij. Hij schiep en schraagt nog alle dingen. Hij woont in de eeuwigheid, in de hoogte en in het heilige. Welk eene woonplaats! Boven de wisselingen van tijd, plaats en omstandigheden is Hij verheven. Doch Hij heeft nog eene woonstede meer. Hij woont ook bij dien, die

van een verbrijzelden en nederigen geest is. Die groote God wil Zijn intrek nemen, let wel, niet bloot eene visite afleggen, maar wonen bij hem, wiens hart bloedt van brandende smart over zijne ongerechtigheden. En met welk doel wil Hij dit doen? Om levend te maken! Christus kwam om leven en wel overvloedig leven te geven. Dit woord overklimt de stoutste menschelijke bevatting, doch Christus openbaart ons er het geheim van. Door Zijn Woord en Geest doet Hij nog dagelijks wat dit schoone vers ons zegt.

Gods Uitredding na Lang Stilzwijgen

Verzen 16 tot 21

16. Want Ik zal niet eeuwiglijk twisten, en Ik zal niet geduriglijk verbolgen zijn; want de geest zoude van voor mijn aangezicht overstelpt worden, en de zielen die Ik gemaakt heb.

17. Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, en sloeg ze; Ik verborg Mij en was verbolgen; evenwel gingen zij afkeerig henen in den weg huns harten.

18. Ik zie hunne wegen, en Ik zal ze genezen; en Ik zal ze geleiden, en hun vertroostingën wedergeven, namelijk aan hunne treurigen.

19. Ik schep de vrucht der lippen, vrede, vrede dengenen die verre zijn en dengenen die nabij zijn, zegt de HEERE, en Ik zal ze genezen.

20. Doch de goddeloozen zijn als eene voortgedrevene zee, want die kan niet rusten, en hare wateren werpen slijk en modder op;

21. de goddeloozen, zegt mijn God, hebben geen vrede.

Vers 16 onderstelt, dat God lang, zeer lang op Israël verbolgen zal zijn en met hem twisten zal, en dit is door Israëls droef verleden maar al te zeer bewezen. Hoe lang het heil voor Israël ook toeft, zijn heilzon zal eens dagen. Bleef Jehova eeuwiglijk met Israël twisten, dan zou de geest van Zijn volk overstelpt worden en zouden de zielen, die Hij gemaakt heeft vergaan, daar er geen schepsel bestand is tegen den toorn Gods. Hier wordt ons dus gezegd, dat Israëls zoogenaamde onuitroeibaarheid niet ligt in Israël, maar alleen in God. De Heere vergramde Zich over de opgestapelde ongerechtigheden van Israël. In het Hebreeuwsch staat: De misdaad hunner gierigheid, wat zeggen wil dat zij hunne zonden met gierigheid, d. i. met sterke, brandende begeerte bedreven. Om die vurige lust tot de zonde verborg Jehova Zich voor Israël. Dit verborgen duurt nu reeds een kleine tweeduizend jaren en eigenlijk gedurende al de tijden der Heidenen en is het meest beteekenisvol feit van Israëls historie. Israël wil al maar een teeken zien, en God verbergt Zich, vgl. 18: 4; 45: 15; 57: 11; 64: 1, 9,12. Eerst als Christus wederkomt, zal tot Israël gezegd worden: „Ziet, hier ben Ik, ziet, hier ken Ik.” De Heere beukte Israël en voor vele eeuwen bergde Zich voor en belgde Zich over dit hardnekkig volk. Doch het een hielp evenmin als het ander. Israël stoorde zich er niet aan, doch ging afkeerig voort naar het goeddunken van zijn doolziek hart op zelfgekozen paden, vgl. 53:6. De Heere ziet Zijne schapen echter dolen onder alle volken en Hij geeft de heerlijke verzekering: Ik zal hen genezen en Ik zal hen geleiden. De overste Herder, Christus, zal Zijne

schapen opzoeken en geleiden naar de grazige weiden van het land der belofte en aan het treurende overblijfsel, vers 15, wil Hij de vertroosting wedergeven. De Heere belooft hier dus in deze verzen het volgende aan Zijn overblijfsel te geven: (1) genezing van de geslagene wonden. Het genezen van vers 18 slaat terug op het slaan van vers 17; (2) leiding als den grooten Herder Zijner schapen; (3) vertroosting aan de treurigen. Wie niet treuren, hebben geene troost noodig; (4) gebed en lofprijzing, want die zijn bedoeld met de vrucht der lippen, welke God belooft te zullen scheppen; (5) eene veelheid van vrede, gelijk blijkt uit het herhaalde vrede, vrede. En die vrede wil Hij geven aan degenen, die verre zijn, d. i. de Heidenen en aan hen, die nabij zijn, Israël. Israël bloedt uit duizend wonden en daarom herhaalt de Heere nog eens weder nadrukkelijk, dat Hij Israël van zijne wonden zal genezen. De Heere Jezus Christus zal als de Zon der Gerechtigheid genezing onder Zijne vleugelen hebben voor alle krankheden en kwalen, Mal. 4:2. De beroemde Vitringa, die in de Openbaring, de Gelijkenissen en de Profeten veelal de geschiedenis der Kerk beschreven zag, meent in dit hoofdstuk het verval van Rome's Kerk in de Middeleeuwen voorspeld te zien, doch ons is gebleken, dat al deze waarheden, de bedreigingen en beloften, Israël gelden.

In de twee slotverzen wordt een zeer schoon en licht verstaanbare toepassing en vermaning op de gansche Godsspraak gegeven, vgl. 48:22. Het is ons alsof we de verbolgene, rustelooze zee hier hooren ruischen en bruisen.